

Переяславські освітяни на Перших Волошинських читаннях

Світле ім'я визначного методиста, науковця-практика, головного співробітника лабораторії літературної освіти Інституту педагогіки НАПН України, доктора педагогічних наук, професора, члена-кореспондента АПН України і просто прекрасної людини із великим серцем Ніли Йосипівни Волошиної вшановують не вперше. Усі, хто знав її особисто, не перестають дивуватися і розповідати про вражаючу здатність Ніли Йосипівни, незважаючи на зайнятість, уміти знаходити добре і щире слово для кожного, хто її оточував, з ким зводила довга дорога в науку.

З особистістю Ніли Волошиної як науковця-практика ми, студенти філологічного факультету, познайомилися завдяки Дизи Надії Василівні, її колишній вихованці, кандидату педагогічних наук, доценту кафедри української і зарубіжної літератури та методики навчання філологічного факультету нашого університету. Вивчаючи методику української літератури, ми постійно згадували ім'я Ніли Йосипівни, адже немає, здається, такої педагогічної проблеми, якою б вона не опікувалася у своїх наукових працях. На практичних заняттях з методики української літератури ми апробували її нові підручники-хрестоматії (2007—2009 рр.) для 5—7 класів, які стали в пригоді під час проходження педагогічної практики.

Переможцями конкурсу на кращу наукову доповідь, який був організований Н.В. Дигою, стали студентки 4 курсу Марина Ткачук і Анна Романчук та студентка 6 курсу Шульган Віра. Вони отримали можливість взяти участь у Перших Волошинських читаннях, що відбулися 3 квітня в Інституті педагогіки НАПН України.

Реалізації такого масштабного наукового зібрання слід завдячувати організаторам конференції, зокрема лабораторії літературної освіти Інституту педагогіки НАПН України, яку в минулому очолювала професор Ніла Йосипівна Волошина.

Науковий колектив Інституту педагогіки НАПН України дуже тепло прийняв нас. Ми відчули, що усі співробітники лабораторії — це частина великої наукової родини, де панують взаємоповага і тісна співпраця.

Першою виступила з доповіддю професор кафедри української і зарубіжної літератури та методики навчання Переяслав-Хмельницького державного педагогічного університету імені Григорія Сковороди, доктор педагогічних наук, кандидат філологічних наук, **Токмань Ганна Леонідівна**, яка розповіла про докторську наукову школу вченого-методиста. Нас вразила чисельність науковців, які під турботливим керівництвом Ніли Волошиної змогли здобути звання кандидатів, докторів наук.

На конференції було багато колишніх вихованців професора.

Н.В. Дига зосередила увагу на біографічних модифікаціях принципу діалогізму в методиці вивчення життєпису письменника. Методист пропонує реалізувати цей принцип у конкретних джерелах, задіяних на уроці, зокрема автобіографічного та біографічного характеру. Тема дуже актуальна сьогодні, бо вивчення біографії письменника викликає багато труднощів на уроці.

Доктор педагогічних наук, професор **Жила Світлана Олексіївна** поділилася з присутніми світлим спогадами про Нілу Йосипівну. Вона пишається тим, що доля звела її з таким гуманним науковцем, щирою і працелюбною жінкою. С.О. Жила відзначила: "Її світ поліфонічний. Коло наукових зацікавлень широке. В Україні знають: Ніла Йосипівна Волошина творила світ справжньої науки й активного добра, духовної гармонії. Її педагогічна й методична творчість сповнена глибинного відчуття національного духу і внутрішньої краси нашого народу". На Волошинських читаннях С.О. Жила представила увазі присутніх доповідь на тему: "Бачити художній твір як культурний універсум", де вкотре порушила важливу проблему сприйняття учнями твору не просто як готового фактичного матеріалу, а як культурно-мистецького утворення з глибоким і неоднозначним змістом, який необхідно розглянути, розкрити.

Дотичну проблему проаналізували кандидат педагогічних наук, учитель-методист **Васюта Світлана Дмитрівна** ("Формування творчого мислення учнів у процесі сприйняття художнього твору"), кандидат педагогічних наук, доцент **Коваленко Валентина Михайлівна** ("Психологічне прочитання української літератури в старших класах"), а також кандидат педагогічних наук, учитель-методист **Соловйова Наталія Михайлівна** ("Проблема формування умінь учнів розкривати психологічний аспект у характеристиці героїв літературного твору").

Наталія Михайлівна Логвіненко, кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник лабораторії літературної освіти Інституту педагогіки НАПН України розкрила важливе питання "Формування змісту шкільного курсу літератури — одна з невіддільних функцій методики літератури". В умовах активного сучасного освітнього реформування ця проблема дуже актуальна, адже перш ніж твір письменника потрапить до рук школяра, він повинен бути методично проаналізований: чи відповідає його зміст та ідейно-тематичне наповнення віковим і психологічним особливостям учнів різного віку.

Цікавим був виступ **Лінкевич Людмили Петрівни**, учителя вищої категорії. Її доповідь "Комплексне застосування технічних засобів навчання як вирішення проблеми наочності на уроках літератури" була насичена яскравими прикладами з української літератури, які доводять, що сучасний навчально-виховний процес може бути набагато продуктивнішим і захоплюючішим завдяки мультимедійним засобам.

Марина Ткачук, студентка 4 курсу, у доповіді порушила проблему впливу української літератури на національне самовиховання учнів в оцінці Н.Й. Волошиної, проаналізувала методичні шляхи реалізації ідеї національного виховання, адже це, як зазначає Н. Волошина, найрезультативніший спосіб для розвитку патріотичних цінностей у школярів.

Анна Романчук, студентка 4 курсу, розповіла про вивчення життєпису Гани Барвінок на уроках позакласного читання за концепцією Н. Волошиної, представила модель вивчення творів письменниці у старшій школі.

Доповідь магістрантки **Шульган Віри** стосувалась моделі підручника нового покоління в методичних поглядах Н. Волошиної. Студентка розглянула питання підручникотворення через призму сучасного його стану, простежила погляди професора в діалозі з іншими науковцями.

Залишилося приємне враження від особливої атмосфери наукового зібрання такого високого рівня, учасниками якого були і доктори наук, і вчителі, і аспіранти, і магістранти з усіх куточків України. Ми отримали цінний досвід наукового спілкування, багато чому навчилися.

Щиро віримо, що проведення Волошинських читань стане доброю традицією на довгі роки.

Марина Ткачук,

студентка 4 курсу філологічного факультету
ДВНЗ "Переяслав-Хмельницький державний
педагогічний університет імені Григорія Сковороди"

